

Jaarverslag 2023

fvp house

Inhoud

Woord vooraf 2

Fresh Trade Belgium: Peter Nicolaï	3
Belgapom: Ben Muyshondt	4
Vegebe: Jan Ingelbeen	5

deel 1

Over Fvp house 6

Together for growth 7 Organisatie 8

Vertegenwoordiging 10

Verankering in Europese federaties	11
--	----

Secties en werkgroepen

Sectie handel (Belgapom)	13
Sectie verwerking (Belgapom)	13
Sectie vierde gamma (Fresh Trade Belgium)	13
Sectie import / groothandel (Fresh Trade Belgium)	14
Sectie export (Fresh Trade Belgium)	14
Landbouw (Vegebe) - teeltbegeleiding (Belgapom)	14
Voedselveiligheid en duurzaamheid (Vegebe) -	
Kwaliteit (Belgapom)	15
Milieu en processing (Belgapom, Vegebe)	16

deel 2

Agenda en uitdagingen **17**

Agenda en Uitdagingen	18
Wijzigingen in de Europese duurzaamheidsstrategie	19

Opleidingen en seminars **21**

Onderzoek **22**

Projecten: landbouw	22
Projecten: milieu en processing	24

Beurzen **26**

Potato expo 2023	26
Fruit Logistica	27
Fruit attraction	28
Uitwisseling VIGEF-VEGEBE	29

Duurzame aanvoerketens **31**

Woord vooraf

De koepelorganisatie Fvp house is opgericht in 2012 door Belgapom (de federatie van de aardappelhandel en -verwerking), Fresh Trade Belgium (de beroepsfederatie van de groothandel in verse groenten en fruit) en Vegebe (de federatie voor de groenteverwerkende industrie en handel). Als erkende beroepsverenigingen behartigen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe de belangen van de Belgische (groot-) handelaars en verwerkers van aardappelen, groenten en fruit (AGF).

Fvp house werd in het leven geroepen om de synergie tussen de beroepsfederaties en hun leden maximaal te benutten. Fvp house fungeert als backoffice voor de drie beroepsfederaties en als beheerder van de autocontrolelegids G014 voor AGF-handel en -verwerking. Daarnaast organiseert Fvp house gemeenschappelijke activiteiten en opleidingen voor de leden vanuit de drie beroepsfederaties.

In dit jaarverslag staan zowel de werking als alle activiteiten in 2023 vanuit de drie beroepsorganisaties Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe centraal.

Peter Nicolai
(Nicolai Fruit)
Voorzitter Fresh Trade Belgium

“De drive om te doen ‘wat we moeten doen’ was er steeds”

“De verstoring van de aanvoerketen tijdens de Corona-jaren bleek in 2023 ‘het nieuwe normaal’.

Sterk verminderde belichte kasteelt omwille van torenhoge energieprijzen, extreme weersomstandigheden - te nat, te droog of te heet - in bijna alle teeltgebieden, gecombineerd met vele logistieke uitdagingen, waren allemaal factoren waar de bedrijven, lid van onze federatie, tijdens het jaar 2023 mee te maken hadden.

En toch bleven de winkelschappen goed gevuld! En toch kreeg de consument op elk moment van het jaar een ruim aanbod aan verse groenten en fruit voorgeschoteld! Dit is mede te danken aan de inzet, de flexibiliteit en de knowhow van onze handelaars.

Vele bedrijven werden in 2023 geconfronteerd met sterk gestegen kosten ten gevolge van de inflatie en waren niet in staat deze volledig door te rekenen, maar de drive om te doen ‘wat we moeten doen’ was er steeds, met op de achtergrond de hoop dat de rekening op termijn ook wel weer zal kloppen.

Een sluipend gevaar is de afnemende consumptie van groenten en fruit. Wij hopen dat de verantwoordelijke stakeholders in de samenleving (politiek, pers, onderwijs, gezondheidsverstrekkers) eindelijk wakker worden en een langetermijninitiatief lanceren om het tij te keren. De leden van onze federatie staan alvast klaar met hun expertise.”

“ Je kunt de aardappelsector op vele manieren beschrijven maar de woorden saai of voorspelbaar kun je meestal veilig achterwege laten. Het jaar 2023 was hierop zeker geen uitzondering. Veel te veel en te lang water op verkeerde momenten en dan nog een slecht getimed vriesvak resulteerde in 4 tot 7% oogstverlies. Voor sommige telers is de tol nog hoger. Uiteraard zorgde dat voor onrust op de markt en de nodige problemen. Gelukkig werden die, in de meeste gevallen, billijk opgelost maar het was snel schakelen en ironisch genoeg hier en daar wat water bij de wijn doen.

Het jaar 2023 begon met een serieuze inspanning voor de bedrijven door de hoge indexering van de lonen. De slepende oorlog in Oekraïne en het uitdeinende conflict in Gaza maken het internationaal ondernemen onzekerder. Hoewel vele vaste kosten op een hoog niveau bleven zagen we toch een broodnodige normalisering van de energieprijzen. Intussen roerden ook de boeren zich en ziet men in Brussel meer en meer in dat de Green Deal, hoe nodig ook, er enkel kan komen als iedereen mee is. Door het bos aan maatregelen zien velen de bomen van groei en vooral toekomst niet meer staan. De voedingsindustrie en de -handel wil hier een betrouwbare partner zijn want of het nu gaat over bemesting, gewasbescherming of eerlijke prijzen: we hebben elk onze rol te spelen en Belgapom is meer dan bereid de handschoen op te nemen.

Belgapom is een ploeg met verschillende soorten spelers en hoewel de uitdagingen vaak gemeenschappelijk zijn – de verduurzaming van onze grondstof bijvoorbeeld – zijn de problemen dat niet altijd. We kunnen gerust stellen dat voor de export van diepvriesproducten 2023 een goed jaar was met stevige groei. In de handel lag dat soms wat moeilijker en ook de versmarkt kampt met uitdagingen, niet in het minst door de harde concurrentie binnen de Belgische retail.

Ik kijk als nieuwe voorzitter de toekomst zeker hoopvol tegemoet. Er is altijd een nieuwe uitdaging om aan te pakken, of het nu het weer is, veranderde wetgeving of een tekort aan pootgoed. Maar we staan sterker door onze federatie én de samenwerking met andere stakeholders zoals de landbouworganisaties. Hoeveel water er ook valt, we zitten in dezelfde boot.”

“Je kunt de aardappelsector op vele manieren beschrijven maar de woorden saai of voorspelbaar kun je meestal veilig achterwege laten”

Ben Muylshondt
(Pomuni)
Voorzitter Belgapom

vegebe

Jan Ingelbeen
(Vegebe)
Voorzitter Vegebe

**“Wend- en “weer”baarheid zijn
vaardigheden die we nodig
hebben om het verschil te
maken”**

“ In 2022 werd de weerbaarheid van onze sector zwaar op de proef gesteld. Als we terugblikken op 2023, met zijn alsmaar wijzigende weerpatronen, lijkt dit de nieuwe normaal te worden. Wisselende weerpatronen staan voor wisselende veldrendementen, wisselende kwaliteit van grondstoffen, wisselende productie planningen.

Over productie planning gesproken, wat een uitdaging... een uitdaging die gedeeld wordt met onze telers. Het droge voorjaar zorgde voor een late uitzaai van diverse grondstoffen, de zomer was mild, gevolgd door een hittegolf in september, met een najaar gekenmerkt door nooit gekende regenval. Bijgevolg kwamen lente- en zomerproducten tē laat, klassieke herfstproducten tē vroeg. De overvloedige regen zorgde ervoor dat de winterproducten met intervallen onze fabrieken bereikten. En toch dienen we onze situatie te relativeren: andere teeltregio's binnen Europa hebben ook hun deel van grote wisselvalligheden gekend.

2 troeven kenmerken onze fabrieken en onze telers: wend- en “weer”baarheid (let op de woordspeling.) Die vaardigheden hebben we nodig om het verschil te maken. Jammer dat de Vlaamse, Belgische en Europese regelgeving niet meer pragmatiek aan de dag legt. De overheden, en zijn administraties, zouden dienen te begrijpen dat de groenten sector de meest gezonde, en meest duurzame sector is binnen het agrobestel. Ik ben overtuigd dat het begrip vanuit politieke hoek er ooit zal komen, maar het kan blijkbaar wel een tijdje duren.

Tot slot ben ik enorm gecharmeerd door de dynamiek in de diverse Vegebe werkgroepen. Dank aan alle leden bedrijven voor hun inzet in onze 3 belangrijkste werkgroepen “Landbouw”, “Voedselveiligheid & Duurzaamheid” en “Milieu & Processing.” Hier wordt de toekomst van onze sector mee geplaveid.”

deel 1

Over Fvp house

Together for growth

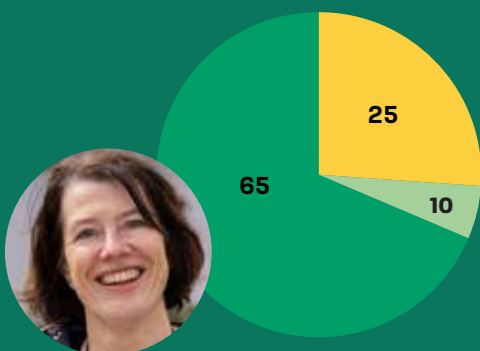
Fvp house is de koepel van beroepsfederaties van de Belgische aardappel-, groente- en fruit groothandel en verwerkende industrie.

Het motto van Fvp house “Together for growth” dekt meteen verschillende ladingen: enerzijds de nauwe samenwerking tussen de drie beroepsorganisaties en het elkaar versterken om verder te groeien, anderzijds het inherente groeiende karakter van onze AGF-sector.

Fvp house heeft zich ontwikkeld tot een organisatie die op diverse terreinen het voortouw neemt binnen de plantaardige sector. Zo lagen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe mee aan de basis van de oprichting van het OVPG (overlegplatform van de handel in & verwerking van plantaardige grondstoffen) en samen met de landbouworganisaties van Vegaplan, de beheersinstelling van de gelijknamige Vegaplan-standaard voor de primaire productie van planten en plantaardige producten. De drie federaties zijn lid van ondernemersnetwerk Unizo en Belgapom en Vegebe zijn daarnaast ook lid van de federatie van de Belgische voedingsindustrie Fevia.

Organisatie

FRESH TRADE BELGIUM

ALGEMEEN SECRETARIS

Veerle Vandersypt

Algemeen secretaris Fresh Trade Belgium (FTB), adviseur internationale handel, milieu en duurzaamheid

VOORZITTER

Peter Nicolai - *Nicolai Fruit*

BESTUURSLEDEN

Jeroen Buyck - *Calsa*

Dirk Biltereyst - *Prima Mundo*

Dominiek Noppe - *Vergro*

Yannick Peeters - *Greenyard*

Guido Heerman jr - *Guidofruit*

Gunther De Boelpaep - *DBS*

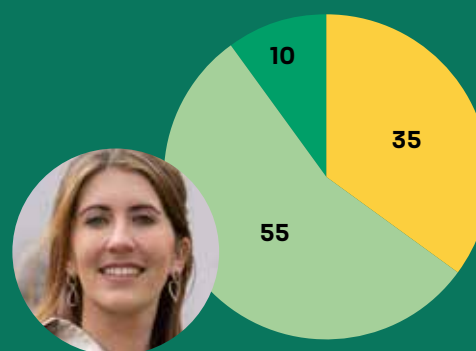
Guy Demeyer - *Demargro*

John Van Laethem - *Van Laethem*

Jurgen De Witte - *Group ADW*

Peter Maes - *Zeghers*

VEGEBE

ALGEMEEN SECRETARIS

Noëmi Van Bogaert

Algemeen secretaris Vegebe en wetenschappelijk adviseur Fvp house voor de thema's landbouw, milieu, voedselveiligheid en duurzaamheid

VOORZITTER

Jan Ingelbeen - *Greenyard Frozen*

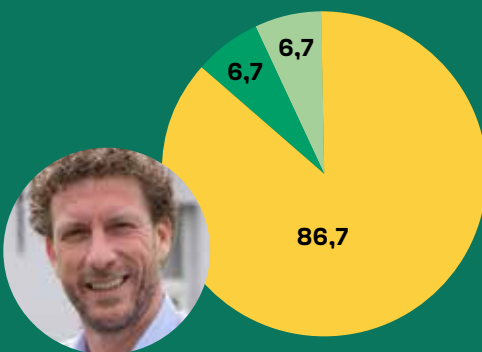
BESTUURSLEDEN

Daniël Verduyn - *Verduyn*

Tijl Goens - *Ardo*

Steve De Backere - *d'Arta*

BELGAPOM

ALGEMEEN SECRETARIS

Christophe Vermeulen

CEO Belgapom & directeur Fvp house.
Adviseur sociale en juridische zaken,
landbouwpolitiek, economie

VOORZITTER

Ben Muyshondt - *Pomuni*

BESTUURSLEDEN

Hannelore Raes - *Agristo*

Dick Zelhorst - *Aviko*

Wim Lannoey - *Remofrit*

Alain Dufait - *Lutosa*

Rik Tanghe - *RTI-patat*

Marc Bauden - *Bauden*

Marc Seru - *MSAV*

Bart Nemegeheer - *Aardappelhoeve*

Yves De Vinck - *Roger & Roger*

Heike Valcke - *Valcke Aardappelen*

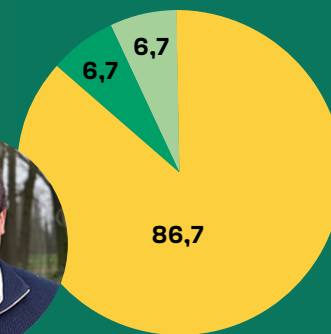
Marc Van Herreweghe - *Mydibel/Clarebout*

MARKETING EN COMMUNICATIE

Lucas Mertens

Marketing en communicatie officer
Belgapom & Fvp house.

WERKVERDELING (in %)

AANTAL LEDENBEDRIJVEN PER FEDERATIE

 belgapom 80

 vegebe 16

 fresh trade belgium 85

Vertegenwoordiging

Wergroep perishables

FEVIA

Fevia

Raad van Bestuur en Fevia Vlaanderen

Wergroepen: WG Milieu, WG NUT, WG FIC (Etikettering) & Nutritioneel Beleid, Coscro, WG Food safety, bilaterale meetings met FAVV, ketenoverleg

HRZKMO

Sectorcommissie voeding

FAVV

Raadgevend Comité, overlegcomité aardappelen, bilateraal overleg DG Controlebeleid omtrent export fruit, groenten, aardappelen en pootgoed

VLAM

VLAM

Raad van Bestuur en stuurgroep Lekker van bij ons
Sectorgroepen akkerbouw, fruit en groenten, bio

VLAKWA

Klankbordgroep, Programmabureau water

CKCERT

Adviesraad

VEGAPLAN/ OVPG

Raad van Bestuur, technische werkgroepen

OVERIGE

- Adviesraad FOD Volksgezondheid & Plantenfonds van de FOD Leefmilieu
- Ketenoverleg – stuurgroep via UNIZO / Fevia, diverse werkgroepen
- Coördinatiecommissie Groenten (samenwerking met Boerenbond)

**MANDATEN
NAMENS UNIZO**

- SALV
- SAR/ MINA/ Gewestelijke Overleginstantie (GOI)
- Task Force Buitenlandse Zaken
- Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

COLEAD

- Ad-hoc werkgroepen
- Membership

VERANKERING IN EUROPESE FEDERATIES

Veel dossiers spelen zich op Europees vlak. Elk van de sectorfederaties binnen Fvp house is actief lid van één of meerdere Europese federaties:

- Fresh Trade Belgium is actief binnen Freshfel (the European Fresh Fruit and Vegetable Chain) en lid van COLEAD (committee linking entrepreneurship – agriculture – development)
- Belgacom is actief binnen EUPPA (European Potato Processors Association) en Europatat (Europese handel in aardappelen en pootgoed)
- Vegebe is actief lid binnen PROFEL (European federation of fruit and vegetable processors). Via PROFEL heeft Vegebe een mandaat voor de WG “Contaminants” van FoodDrinkEurope en de Agri-FoodChain RoundTable (AFCRT) van COPA-COGECA.

De Europese federaties PROFEL, EUPPA, Europatat en Freshfel blijven belangrijke organisaties om onze belangen op EU-vlak te verdedigen en initiatieven te nemen en voor te bereiden op Europees vlak (bv. omtrent gewasbeschermingsmiddelen, milieu- en voedingswetgeving...).

EU FEDERATIE	MEETING	PARTICIPATIE VANUIT Fvp house
FRESHFEL	General Assembly	V . Van Der Sypt
	Board General	V . Van Der Sypt
EUPPA	General Assembly	C . Vermeulen, N . Van Bogaert
	PPP Assembly	N . Van Bogaert
	Sustainability Committee	C . Vermeulen, N . Van Bogaert
	Food Law Committee	N . Van Bogaert
PROFEL	General Assembly	N . Van Bogaert
	Canned & Frozen Vegetables Meeting	
	Technical & Legislation Committee (TLC)	
	Industry-Farmers WG	
	Listeria WG	
	Sustainability WG	
	National Secretariats Day	
WG Communication		
FOODDRINKEUROPE (FDE)	WG Contaminants	N . Van Bogaert (via Profe)
AGRIFOODCHAIN ROUNDTABLE (AFCRT)		

Secties en werkgroepen

Er wordt een inspanning geleverd om zoveel mogelijk leden lid te maken van alle werkgroepen, opdat iedereen betrokken wordt bij de werking

In de werkgroepen en secties binnen Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe wordt samengewerkt met de leden rond specifieke topics. Afhankelijk van de werkgroep wordt er één of meerdere meetings per jaar georganiseerd. Wanneer opportuun worden gastsprekers uitgenodigd om een dossier beter te duiden. De communicatie via het bestuursorgaan en de ledenvergadering van elke vereniging blijft cruciaal. De werkgroepen volgen de hen aanbelangende dossiers op en communiceren de voorgestelde beslissingen via het bestuursorgaan aan de ledenvergadering, die het finale woord behoudt. Er wordt een inspanning geleverd om zoveel mogelijk leden lid te maken van alle werkgroepen, opdat iedereen betrokken wordt bij de werking

SECTIE HANDEL (BELGAPOM)

Focus lag onder meer op de werkgroep contracten in het kader van Belpotato, de gevolgen van de Brexit voor de handel van en naar het UK (hetzelfde geldt trouwens voor pootgoed en de Sectorale Bemonsteringsplannen van Belgapom).

SECTIE VERWERKING (BELGAPOM)

Tijdens de sectie verwerking wordt een update gegeven van belangrijke wijzigingen in nationale/ Europese wetgeving die een impact kunnen hebben op de aardappelverwerkende bedrijven, denk hierbij o.a. aan de zwerfvuultaks en de EGALIM wetgeving in Frankrijk. Ook de antidumping-dossiers kwamen aan bod in onder meer Brazilië, Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland. Topics vanuit de brancheorganisatie Belpotato die relevant zijn voor de verwerkers worden ook besproken. De planning en de resultaten voor het gevalideerd Sectoraal Bemonsteringsplan van Belgapom, alsook het CIPC staalnameplan in bewaarloodsen, worden tijdens deze meetings teruggekoppeld met de leden. Lopende onderzoeksprojecten over innovaties op het veld en in de productie worden besproken (vb. Restaarde Circulair, Bio-POM).

SECTIE VIERDE GAMMA (FRESH TRADE BELGIUM)

Belangrijke onderwerpen voor 4de gamma bedrijven waren onder meer de herziening van de handelsnormen (etikettering), de update van het luik water en een nieuw hoofdstuk omgevingspathogenen in de Gids Autocontrole G014 en de wetgeving rond verpakkingen (SUP/ PPWR) met focus op plastic verpakkingen en foodcontainers.

SECTIE IMPORT/ GROOTHANDEL (FRESH TRADE BELGIUM)

Voor de import en lokale groothandel van vers fruit en groenten vormde het verpakkingsdossier (inclusief de fruitstickers) een prioritair dossier met een spanningsveld tussen nationale/ regionale en komende Europese wetgeving waarbij de federatie steeds een geharmoniseerd Europees speelveld heeft nagestreefd. Vooral plastic kleinverpakking (> 1,5 kg) kwam in het vizier waarbij houdbaarheid, bescherming, gebruiksgemak, ... werden afgewogen tegen het gebruik van plastics en mogelijke impact op het milieu. De knopen hieromtrent worden Europees in 2024 doorgehakt van.

Bij import uit 3e landen bleven volgende onderwerpen specifiek op de radar: citrus, voornamelijk uit Zuid-Afrika (CBS/ FCM-problematiek en impact koudebehandeling), groene asperges van Zuid-Amerika (maatregelen Spodoptera), mango uit Afrika (Bactrocera dorsalis) en verstrengde maatregelen voor risicoproduct uit 3de landen (Mrl/ fyto-sanitair). Opvolging gebeurt in overleg met het FAVV en de Europese federatie Freshfel. Daarbij gaat aandacht naar preventie, maatregelen in het land van herkomst en de praktische organisatie van de controles. Ook de ontwikkeling en opportuniteiten van elektronische certificaten (TRACES/ ePhyto) wordt van dichtbij gevolgd en waar mogelijk ondersteund.

SECTIE EXPORT (FRESH TRADE BELGIUM)

Relevant voor de export zijn onder meer de werking en organisatie van controles bij het FAVV en de voorwaarden rond markttoegang. De regelgeving van UK werd specifiek opgevolgd om te kunnen anticiperen op mogelijke certificatie procedureswijzigingen van de invoervoorwaarden. Ook voor uitvoer naar 3de landen bieden digitale oplossingen opportuniteiten waardoor de federatie ook specifieke aandacht besteedt aan de ontwikkelingen van BECERT en ePhyto. Toepassing en interpretatie van de handelsnormen (oa etikettering) vraagt speciale aandacht. Exportpromotie op Europese en internationale markten wordt uitgewerkt in samenwerking met Vlam. Fruit Logistica Berlijn en Fruit Attraction Madrid behoren tot de vaste waarden. Ook in Asia Fruit Logistica is een beurs waar alwordt al meerdere jaren op rijwordt geïnvesteerd. Binnen de eengemaakte markt is de tendens naar nationale en regionale wetgeving een nieuwe uitdaging en dienen voorwaarden te worden gecheckt (oa verpakkingswetgeving Frankrijk en, Italië, lastenboek HVE ...)

LANDBOUW (VEGEBE) - TEELTBEGELEIDING (BELGAPOM)

In de Werkgroep Landbouw (Vegebe) en Teeltbegeleiding (Belgapom) stond in 2023 (opnieuw) het mestactieplan MAP7 centraal. Sinds februari 2022 anticiperen we op een nieuw mestactieplan en de gevolgen die dit plan met zich zouden meebrengen voor de teelt van aardappelen en vollegrondsgroenten in Vlaanderen.

Tesamen met alle geïnteresseerde middenveldorganisaties nemen Vegebe en Belgapom binnen het "MAP7 Charter voor de groenten en aardappelen" proactief het voortouw op bij o.a. het organiseren van infomomenten rond duurzame bemesting, sensibilisering, uitdragen B3W-werking en nieuw onderzoek.

De ontwikkelingen rond nieuwe Europese wetgeving met mogelijke impact op landbouw en industrie (bijv. de Natuurherstelwet, Sustainable use of pesticides regulation) en werden opgevolgd vanuit o.a. de WG Industry-Farmers (PROFEL) en de AFCRT. Terugkoppeling hierover gebeurde in de Werkgroep Landbouw/Teeltbegeleiding, het Bestuursorgaan en de Ledenvergadering (Vegebe).

Andere topics die aan bod kwamen:

- Opvolging dossiers gewasbeschermingsmiddelen , o.a. bentazon
- Updates vanuit lopende onderzoeksprojecten
- Knolcyperus-en restaardeproblematiek

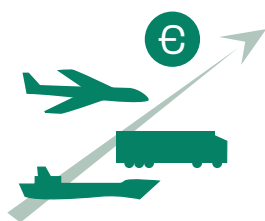
Tijdens de Werkgroep Teeltbegeleiding (Belgapom) wordt de planning van het jaarlijkse bemonsteringsplan van Belgapom besproken en na afloop worden de voornaamste resultaten toegelicht. Dit staalnameplan is sinds 2011 officieel wetenschappelijk gevalideerd door het FAVV en verloopt onder strikte voorwaarden van accreditatie. Tijdens de staalnamecampagne worden stalen genomen van zowel consumptieaardappelen, feed (dierenvoeding) en pootgoed. Deze stalen worden getest voor zware metalen, residuen van gewasbeschermingsmiddelen alsook bruin-en ringrot.

VOEDSELVEILIGHEID EN DUURZAAMHEID (VEGEBE) - KWALITEIT (BELGAPOM)

Vanuit de WG Voedselveiligheid en duurzaamheid werd in 2023 de herziening van de contaminantenwetgeving (verordening 1881/2006) opgevolgd. Voor bepaalde contaminanten worden de Maximale Limieten (ML's) herzien. In samenspraak met het voedselagentschap FAVV werd het luik "Watermanagement" binnen de autocontroleleids G-014 verder herwerkt. Er werden updates gegeven vanuit lopende projecten relevant voor de werkgroep, bijv. het "Veggiechain" project.

Aan het Sectoraal Bemonsteringsplan werd in samenspraak met de leden van Belgapom twee extra parameters toegevoegd, nl. Nikkel en PFAS, naar aanleiding van de vraag voor monitoring vanuit de Europese Commissie.

MILIEU EN PROCESSING (BELGAPOM, VEGEBE)

De werkgroep Milieu en processing is een gedeelde werkgroep met leden van Vegebe en Belgapom. Een wederkerend agendapunt is de (veranderende) wetgeving omtrent water. Aan welke voorwaarden dienen de verschillende types water te voldoen en hoe kan de vereiste kwaliteit bereikt worden? Hoe kunnen we nog zuiniger en efficiënter omgaan met water? Verschillende onderzoeksprojecten omtrent voedsel- en milieuveilig water(her-)gebruik verlopen in samenwerking met Veg-i-tec (Universiteit Gent). Ook wetgeving inzake water(her-)gebruik en ecolabelling (Product Environmental Footprint - PEF) en "Green Claims" kwamen aan bod.

deel 2

Agenda en uitdagingen

AGENDA EN UITDAGINGEN

Het voorbije jaar was opnieuw een zeer onvoorspelbaar jaar op vlak van weersomstandigheden en daaraan gekoppelde landbouwactiviteiten, van zaai tot oogst. Voor bepaalde groenten kon minder areaal worden ingezaaid en aardappelen werden later geplant dan gewoonlijk omwille van het natte voorjaar en de zompige bodems. Daardoor schoof ook de oogst op. Het opschuiven van de oogst en de lagere volumes bezorgden de groenteverwerkende bedrijven kopzorgen gedurende de zomermaanden en het najaar. In de maanden oktober en november werden we vervolgens opnieuw met heel veel regen geconfronteerd waardoor het rooien van aardappelen en groenten moeizaam verliep. Een deel van de aardappelen is daardoor in de grond blijven zitten.

2023 was ook het jaar van ongeziene voedselinflatie: de piek van de inflatie voor voeding lag daarbij in het eerste kwartaal op +16,9%. De inflatie werd beïnvloed door o.a. leveranciers- en detailhandeldynamiek, consumentengedrag, productiekosten, marktcompetitie en een gespannen geopolitieke situatie zoals de oorlog in Oekraïne en de conflicten in het Midden-Oosten. Ook Nederland, Frankrijk en Duitsland kenden een hoge voedselinflatie voor fruit en groenten, inclusief aardappelen, als gevolg van vergelijkbare factoren. Echter, uit een analyse van het Prijzenobservatorium blijkt dat de prijzen van voedingsmiddelen in ons land sterker gestegen zijn dan die in onze buurlanden.

Eén van de grote uitdagingen voor 2024 wordt waterbeschikbaarheid -kwaliteit. Voornamelijk in de regio's Oost- en West-Vlaanderen dienen er heel dringend maatregelen worden genomen. De bedrijven moeten zich elk jaar opnieuw voorbereiden op periodes van droogte, waarin captatieverboden voor zowel landbouwers als bedrijven geen uitzondering meer zijn maar eerder de regel. Toegang tot zuiver en voldoende water dient een topprioriteit te zijn. Er valt voldoende neerslag in Vlaanderen, maar het is zaak om dat water op te slaan in periodes van overvloed zodat reserves kunnen aangesproken worden in periodes van droogte. Daarnaast dienen we nitraten terug te dringen in oppervlakte- en grondwater door verstandig om te gaan met bemesting en sensibilisering van duurzame bemestingspraktijken.

WIJZIGINGEN IN DE EUROPESE DUURZAAMHEIDSSTRATEGIE

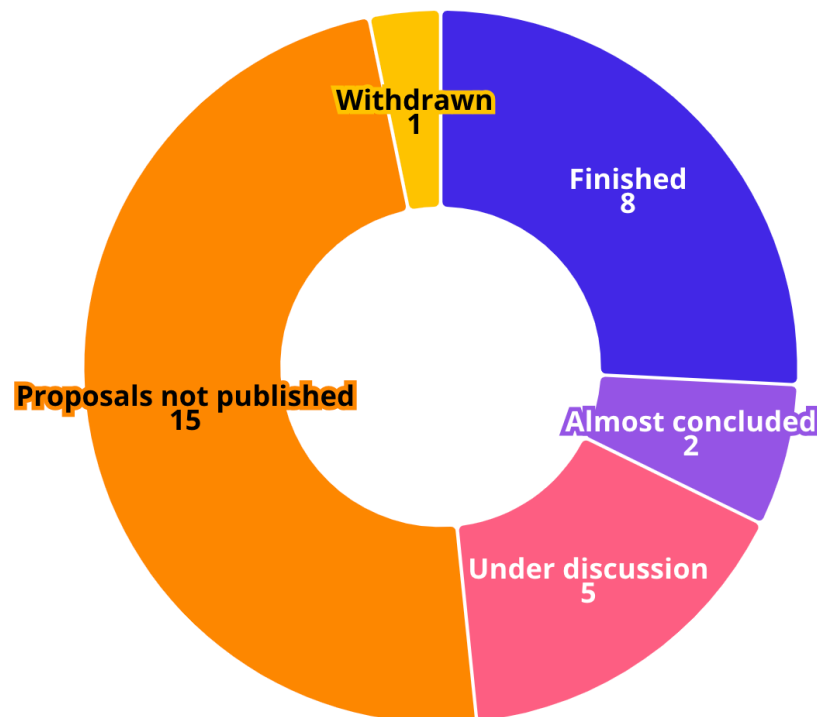
Belgapom, Fresh Trade Belgium en Vegebe volgen de ontwikkelingen in Europese wetgeving van nabij op en bepleiten een haalbare en realiseerbare uitrol van de verschillende initiatieven op nationaal niveau.

De Green Deal-strategie, die de Europese Commissie in december 2019 heeft aangekondigd, presenteert een breder kader voor duurzame ontwikkeling in verschillende sectoren met als doel het bereiken van klimaatneutraliteit in 2050. De strategie omvat meerdere beleidsinitiatieven waaronder de Boer-tot-Bord-strategie (Farm2Fork, F2F) die in mei 2020 werd gelanceerd met specifieke doelstellingen en acties die tegen 2030 moeten worden uitgevoerd. Door duurzame landbouwpraktijken te bevorderen, voedselverspilling tegen te gaan en de voedingsnormen te verbeteren, streeft het initiatief naar een gezondere en duurzamere voedsel-omgeving. Op deze manier sluit het Farm2fork-initiatief aan bij de overkoepelende doelstellingen van de Green Deal-strategie, met name wat betreft de inzet voor emissiereductie, bescherming van biodiversiteit en verduurzaming van het voedselsysteem.

De F2F-strategie kwam de voorbije jaren steeds meer onder kritiek omdat deze niet werd vergezeld door een holistische impact assessment, hoewel verschillende studies waarschuwden dat sommige elementen het risico liepen een negatief effect te hebben op de agrarische productie. De Commissie verzekerde dat impactbeoordelingen beschikbaar zouden zijn voor individuele initiatieven. Als gevolg van de Covid-19 pandemie en de oorlog van Rusland tegen Oekraïne is een debat ontstaan over de vraag of de duurzaamheidsdoelen de voedselzekerheid schaden of verbeteren.

Uit een analyse van Euronews blijkt dat meer dan de helft van de acties zoals beloofd vanuit de Europese Commissies onervuld zijn. Van de 31 beloofde acties als onderdeel van de F2F-strategie zijn er 15 nog niet van de grond gekomen - en het omstreden voorstel over de reducties van pesticiden werd finaal ingetrokken door Commissievoorzitter Ursula von der Leyen.

State of play of Farm to Fork initiatives

Source: Euronews elaboration based on Commission data

Opleidingen en seminars

Fvp house organiseert regelmatig opleidingen en seminars. Fvp house heeft het "Qfor Clientscan" label: dit is een (driejarig geldende) certificatie die kwaliteitsgarantie biedt voor al onze opleidingsactiviteiten. De Fvp house opleidingen zijn daarnaast ook erkend voor de KMO portefeuille. Voor bedrijven uit de verwerkende industrie werkt Fvp house samen met Alimento.

FEBRUARI 2023 - Masterclass Gewasbeschermingsmiddelen

Op 2 en 15 februari organiseerde Fvp house samen met Primoris een gratis Masterclass Gewasbeschermingsmiddelen voor al haar leden.

Gewasbescherming is en blijft een bijzonder relevant thema voor alle bedrijven in de AGF-sector. Regelmatig ontvangen we vragen van leden omtrent toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen, interpretatie en opvolging van MRL-overschrijdingen, meetonzekerheid en risicoanalyse, meldingsplicht, omgaan met bovenwettelijke eisen etc. Met de masterclass wilden we een antwoord geven op alle mogelijke praktische vragen.

PRIMORIS

YOUR RELIABILITY IN FOOD ANALYSIS

SEPTEMBER 2023 - Omgevingsmonitoring

Begin september 2023 organiseerden we een dagopleiding "Omgevingsmonitoring" in samenwerking met Eva Moens Consult. Deze opleiding focuste op de inhoud van de in 2023 door Fevia-FAVV gepubliceerde generieke module "Beheersing van omgevingspathogenen in de voedingsindustrie"

**eva
moens
consult**
coaching
advies
training

MAART 2023 – Fytolicensie bijscholing

In maart 2023 organiseerde Fvp house een bijscholing Fytolicensie P3 voor alle fytolicensiehouders te PCLT Roeselare. Tijdens deze opleiding leerden we bij over:

1. De Belgische vertaling van het EU gewasbeschermingsbeleid & de Sustainable use of pesticides regulation (SUR) – Pascal Braekman (Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij)
2. Het Horizon2020 Smartprotect-project en witziektebestrijding d.m.v. UV belichting en spuittechniek in spuitkool – Jonathan De Mey (Inagro)
3. Geïntegreerde aanpak van bodemgebonden problemen – Staf Antoons (Bayer).

PCLT
PRAKTIJKOPLEIDINGEN

Bijkomend 2023 - Productkennis

Fresh Trade Belgium organiseerde gespreid over het jaar viermaal een halvedag opleiding productkennis in samenwerking met Normec Foodcare en Bel'Orta over de thema's roodfruit, citrus, glasgroenten en vollegrondsgroenten.

 Normec
Foodcare

Partner in testing,
inspection & compliance

Onderzoek

Vegebe, Belgapom en Fresh Trade Belgium zijn partner en actief lid van de stuur-/begeleidingsgroep van onderzoeksprojecten, gaande van milieu- en voedselveiligheidsissues tot de ontwikkeling van landbouwinnovaties, in samenwerking met diverse kennisinstellingen, vzw's en bedrijven. Hieronder worden alle projecten kort beschreven onder de thema's "Landbouw" en "Milieu & processing".

PROJECTEN: LANDBOUW

- 1 KDT-KAARTEN (CO-FINANCIERING VEGEBE, UITVOERING KDT/VBT)**
De advieskaarten vanuit het "Kenniscentrum Duurzame Tuinbouw" (KDT, deel van VBT) geven per groentesoort een gestructureerd overzicht van de erkende gewasbeschermingsmiddelen met de bijhorende dosis, goede agrarische praktijk en maximale residulimieten. Ook andere parameters zoals veiligheid voor biologische bestrijders en resistentieklassen worden vermeld in de advieskaarten. De snel wijzigende wetgeving op vlak van gewasbescherming zorgt er voor dat deze publicaties zeer snel achterhaald worden. Daarom wordt op regelmatige tijdstippen een update opgemaakt en verspreid onder de gebruikers via de website van Vegebe.
Looptijd: doorlopend
- 2 MINIMAX (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING PCA, BDB, PCG, HOOIBEKHOEVE)**
Hoge nitraatresiduen in het najaar op landbouwpercelen dragen in Vlaanderen nog steeds bij tot overschrijdingen van de Europese normen voor grond- en oppervlaktewater. Deze problematiek heeft de laatste jaren geleid tot steeds strengere maatregelen die worden opgelegd aan de landbouwers, maar voor een aantal teelten (waaronder aardappelen, groenten) is het nog steeds moeilijk om hoge nitraatresiduen te voorkomen. In dit VLAIO-LAproject onderzoeken PCA, BDB, PCG en Hooibekhoeve hoe bemesting nauwkeuriger kan uitgevoerd worden door rekening te houden met effecten van bodem, beheer en weersomstandigheden op de stikstofvrijstelling uit organische stof in de bodem.
Looptijd: oktober 2022 - september 2026
- 3 WAKKERE PLANTEN (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING ILVO, PCA, INAGRO, PCS, UGENT)**
Kunnen we schadelijke bodemaaltjes of nematoden in landbouwbodems efficiënt beheersen door een meer geïntegreerde aanpak (dus IPM of integrated pest management) en door te streven naar een algemenere bodemgezondheid? De in het VLAIO-gesubsidieerde project "Wakkere planten" geplande veldexperimenten geven het antwoord. In de aardappel- en de openluchtgroenteteelt is er soms schade tengevolge van plantenparasitaire nematoden (PPN). Doel van dit project is om aardappel-telers te leren hun bodems proactiever te behandelen (dus in de fase voor er zichtbare schade optreedt), en ook milieubewuster en met nieuwere beheersingsmethodes.
Looptijd: eind 2021 - eind 2025
- 4 GEÏNTEGREERDE AANPAK VAN KNOLCYPERUS (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING INAGRO, UGENT, HOGENT, HOOIBEKHOEVE, PVL)**
Knolcyperus (*Cyperus esculentus*) is een erg competitief en reproductief (massale productie van langlevende stengelknolletjes), lastig te bestrijden invasief overblijvend onkruid. Sinds zijn accidentele introductie begin de negentien tachtiger jaren is het onkruid gestaag in opmars in Vlaanderen. Tot voor 2016 was knolcyperus een quarantaine onkruid met meldingsplicht ten aanzien van het FAVV. Sinds 2016 is er geen meldingsplicht meer maar wel een verplichte bestrijding. Het VLAIO LA-project "Geïntegreerde aanpak van knolcyperus" biedt ons de mogelijkheid om meer diepgaand onderzoek uit te voeren naar de vermeerdering, verspreiding en effectieve bestrijding van dit onkruid.
Looptijd: april 2021 - april 2025

5

IRRICOLI (CO-FINANCIERING VEGBE EN BELGAPOM, UITVOERING VEGITEC UGENT, INAGRO)

Het project Irricoli evalueert het gebruik van gezuiverd huishoudelijk afvalwater (Aquafin) voor de irrigatie van vollegrondsgroenten en aardappelen in tijden van droogte. Tijdens het project zullen drie pilootlocaties begeleid worden. Het project is een samenwerking tussen UGent / Veg-i-tec, Vlakwa, INAGRO en Flanders'FOOD. Vegbebe voorziet een aantal taken in onderaanneming voor dit project.

In 2023 werd in het kader van dit project de "IRROtool" ontwikkeld. Met de IRROTool kan je op een eenvoudige manier de dimensies van een pijpleidingnetwerk in kaart brengen. Landbouwbedrijven, praktijkcentra, studie bureaus, aannemers en ingenieursbureaus kunnen van deze tool in hun dienstverlening gebruik maken.

Looptijd: februari 2022 - februari 2024

6

KLIMREK (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING ILVO)

Klimrek is een VLAIO-landbouwtraject dat opgestart is in september 2019. In dit project werken ILVO, Borenbond en VITO vier jaar lang samen aan een klimaattraject voor melkveehouders, varkenshouders, en akkerbouwers met aardappelen in het teeltplan. Hiervoor gaat een klimaatconsulent 'de boer op' met een gerichte klimaatscan en klimaatkoers om de landbouwers te ondersteunen bij het overstappen naar een meer klimaatvriendelijke en klimaatrobuuste bedrijfsvoering waarbij het gemak voor de landbouwer en de economische haalbaarheid ook in rekening worden gebracht

KLIMREK SLOTEVENT

Na 4 jaar intensieve samenwerking aan een klimaattraject voor 3 landbouwsectoren (melkvee, akkerbouw en varkenshouderij) is het Klimrek onderzoeksproject afgesloten met een slotevent op 6 september 2023 bij ILVO. Tijdens dit event werden de resultaten gepresenteerd, de lessons learned voor onderzoek en beleid, het belang van datadelen en de mogelijke vervolgtrajecten.

In Vlaanderen hebben geteelde aardappelen een gemiddelde uitstoot van 0,11 à 0,12 kg CO₂-eq/kg. We doen het dus net iets beter dan enkele van onze buurlanden!

Looptijd: september 2019 - eind 2023

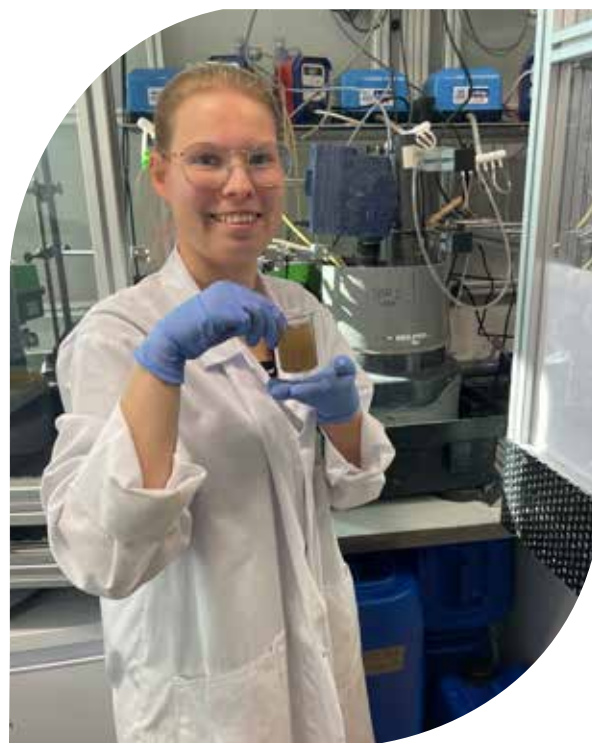
7

KLIMREK (CO-FINANCIERING VEGBE, UITVOERING ILVO)

Het Klimrek-T(uinbouw) project is een opvolger van het Klimrek project. Het bestaande klimaattraject wordt aangevuld met een watertraject. In dit project wordt gefocust op de de sectoren fruit en groenten. Net zoals in Klimrek, gaan de Klimrek-T consultants "de boer op" voor het uitvoeren van klimaat -en watertrajecten(scans) om zo de sector verder te verduurzamen en veerkrachtig te maken naar de toekomst toe. In 2023 werd een oproep gedaan naar landbouwbedrijven om zich kandidaat te stellen als pilootboer. Voor de groenteverwerkende bedrijven zullen de gemiddelde sectordata (nl. de klimaatimpact per groenteteelt, in kg CO₂-equivalenten/hectare) vanuit het Klimrek-T project nuttig zijn in het kader van de EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

De CSRD is een EU-richtlijn die tot doel heeft de transparantie en consistentie van duurzaamheidsrapportage door bedrijven te vergroten. In de context van de CSRD verwijzen "Scope 3 emissies" naar een specifiek type uitstoot van broeikasgassen, nl. deze uit afkomstig van derden, zoals emissies als gevolg van de productie van grondstoffen (landbouw), transport van producten en afvalverwerking.

PROJECTEN: MILIEU & PROCESSING

1 BIOPOM (CO-FINANCIERING VEGERE EN BELGAPOM, UITVOERING UNIVERSITEIT ANTWERPEN)

Het BioPOM-project beoogt de toepassing van biologische fosfaatverwijdering (EBPR – enhanced biological phosphorus removal) uit het afvalwater van de aardappelverwerkende industrie als wapen tegen de gevolgen van de klimaatverandering zoals waterschaarste tijdens droge periodes. Dankzij biologische fosfaatverwijdering gebruiken de ondernemingen niet alleen minder chemicaliën, maar verlaagt ook de zoutlast in het lozingswater dat dan kan ingezet worden als alternatieve waterbron voor irrigatie en/of hergebruik.

Looptijd: 1 december 2021-1 december 2023

2 SUCR'EAU (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING VEGITEC - UGENT)

Dit project is een samenwerking tussen Flanders'FOOD, UGent (Veg-i-tec) watercircle.be en Belgapom en concentreert zich op het hergebruik van water en het valoriseren van nevenstromen gedurende het blancheerproces in de aardappelverwerking. Zo werd bekeken hoe blancheerwater zou kunnen hergebruikt worden, hetzij door verdamping of door gebruik te maken van een combinatie van centrifugatie en membraanfiltratie. Phd-student Akram Sayed schreef een doctoraat over dit project, getiteld: "Optimalisering van duurzame duurzaamheid tijdens het proces van aardappel blancheren met behulp van water management en hergebruik".

Looptijd: 1 juni 2019 – februari 2023

- 3 RESTAARDE CIRCULAIR (CO-FINANCIERING BELGAPOM, UITVOERING UGENT)**
Gedurende het Restaarde circulair II project onderzochten ILVO, UGent en Bodemkundige Dienst hoe restaarde bij aardappelverwerkende bedrijven thermisch kan behandeld worden opdat aardappelpycystenaaltjes en propagules en zaden van knolcyperus worden afgedood. Verschillende methoden werden uitgetest: wervelbedverhitting, microgolfverhitting, radiofrequentieverhitting en schroeftransporteurs. Van al deze methoden bleken de schroeftransporteurs de beste en goedkoopste oplossing voor het verhitten van restaarde. Uit validatietesten uitgevoerd on-site bij aardappelverwerkers werd vervolgens een pilootschroef uitgetest.
Looptijd: 1 januari 2020 – februari 2024.

- 4 VEGGIECHAIN (UITVOERING KULEUVEN, VEG-I-TEC - UGENT)**
Dit project heeft als doel het evalueren van nutritionele en functionele parameters in de verwerkingsketen van groenten, met cases voor spruiten en prei. Veggiechain is een collectief, fundamenteel onderzoeksproject (type cSBO) met als doel meer kennis op te bouwen over de veranderingen in nutritionele en sensorische eigenschappen tijdens de verschillende processtappen in de groenteverwerkende keten. De uitvoering is in handen van de UGent, KULeuven, ILVO, VIVES en Flanders'FOOD coördineert het project.
Looptijd: september 2020- augustus 2024

KU LEUVEN

ILVO

Beurzen en Internationale events

POTATO EXPO 2023

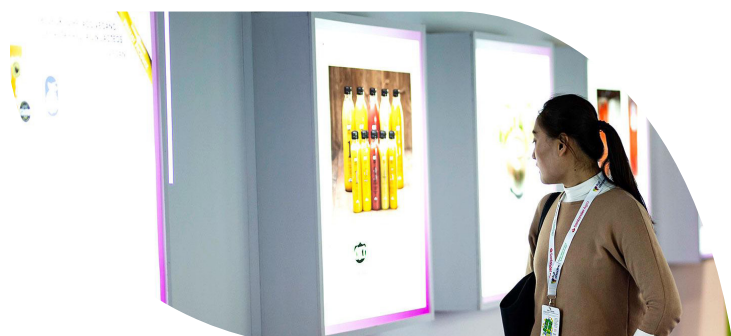
De jaarlijkse winterbestuursvergadering van Potatoes USA vond in 2023 plaats in Denver, Colorado. Belgapom was aanwezig om contacten te leggen en bij te leren over de Amerikaanse aanpak inzake onderzoeks- en marketingprogramma's voor aardappelen.

**FRUIT
LOGISTICA**

FRUIT LOGISTICA 2023

Fresh Trade Belgium & Belgapom bezochten Fruit Logistica in Berlijn, waar naar jaarlijkse gewoonte heel wat ledenbedrijven vanuit Fresh Trade Belgium en Belgapom als exposant aanwezig zijn. In 2023 waren er 2600 exposanten uit 92 landen aanwezig.

FRUIT ATTRACTION 2023

In oktober 2023 nam Belgapom deel aan de internationale vakbeurs Fruit Attraction in Madrid. Deze beurs was een unieke kans voor onze lidbedrijven om in contact te komen met de fruit-, groente- en aardappelgemeenschap en de laatste trends te ontdekken.

UITWISSELING VIGEF-VEGEBE

De Vereniging van de Nederlandse Groente- en Fruitverwerkende Industrie (VIGEF) en zijn Belgische tegenhanger Vegebe wisselen regelmatig kennis en ervaringen uit over lopende dossiers rond landbouw - en milieubeleid, gezamenlijke belangen t.a.v. Europese wetgeving, teeltkwesties, wetenschappelijk onderzoek. Op 28 augustus 2023 kwamen we samen met (bestuurs)leden van beide verenigingen bij Ardo in Zundert.

- Sebastiaan Schreijen en Cyrille Filott van Rabobank Food & Agribusiness gaven een interessante presentatie over de voorbije crisissen, consumentenprijzen, geopolitieke effecten en het structureel gebrek aan arbeid in de AGF-sector.
- Luc Van Bellegem van Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) deelde inzichten over het eet-en koopgedrag van de Belg, keuzecriteria (5G-model) en evoluties in de consumptie van verwerkte groenten. Daarnaast werden de resultaten van een recent consumentenonderzoek rond eiwitrijke peulvruchten toegelicht.

Duurzaamheid

Groente- en aardappelverwerkende bedrijven en de groothandel in groenten en fruit zijn een belangrijk puzzelstuk in de totstandbrenging van een duurzame en eerlijke economie en samenleving. De nauwe link met de landbouwsector en het maatschappelijk welzijn van zowel producenten als consumenten, zorgen ervoor dat inzetten op duurzaamheid een topprioriteit is voor alle bedrijven in onze sector.

Duurzaamheid staat bijgevolg hoog op onze agenda. Tijdens vorige duurzaamheidsprojecten werkten we o.a. aan:

- een MVO-sectorpaspoort als hulpmiddel voor bedrijven om zelf aan de slag te gaan met duurzaamheidsverslaggeving (2013-2015);
- verfijning en verdere alignering van deze paspoorten met de Sustainable Development Goals (SDGs) (2017-2019);
- met het project "Sustatool" (2018-2021) kregen we Vlaamse steun om verder te investeren in duurzaamheidsverslaggeving en individuele begeleiding van bedrijven.

In 2022 publiceerde de Europese Commissie haar voorstel voor een Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD). De centrale doelstelling van deze richtlijn is het aanpakken van mogelijke negatieve effecten op mensenrechten en het milieu in waardeketens. De richtlijn stelt verplichtingen voorop voor de grote ondernemingen met cascade effect voor hun leveranciers/ KMO's. We verwachten dat de grootste EU-bedrijven (die met meer dan 1000 werknemers en een wereldwijde netto-omzet van €150 miljoen) en niet-EU-bedrijven (die met een EU-brede omzet van €150 miljoen) tegen 2027 aan de nieuwe vereisten moeten voldoen. Alle bedrijven die onder de richtlijn vallen, moeten zich voorbereiden om tegen 2029 aan de vereisten te voldoen.

Om kort op de bal te spelen gingen we in 2023 aan de slag met de CSDDD wetgeving via een nieuw project getiteld "Duurzame aanvoerketens". Fvp house ontving hiervoor subsidie vanuit het Federaal Instituut voor Duurzaam Ondernemen (FIDO). Dit nieuw initiatief, onder begeleiding van MVO-experte Anouk Van De Meulebroecke (Sliding Doors), bood bedrijven de kans om concrete invulling te geven aan de vereisten van de CSDDD.

De doelstellingen binnen het nieuwe project waren:

- meer inzicht krijgen in de agrovoedingsketen,
- risico's identificeren (zowel voor mens als milieu) en begrijpen waar die in de agrovoedingsketen kunnen voorkomen,
- risico's prioriteren (o.a. op basis van impact, ernst en waarschijnlijkheid),
- kennis vergaren over mogelijke maatregelen om deze risico's te vermijden of verminderen,
- maatregelen toepassen binnen de invloedssfeer, integreren in procedures en evalueren
- de kennis verspreiden en aanbevelingen formuleren (communicatie).

Bovenstaande doelstellingen werden één voor één behandeld in ons Lerend Netwerk programma, bestaande uit vijf workshops/meetings verspreid doorheen het jaar. De Lerende Netwerken volgden de logische chronologie van het due diligence proces; nl. eerst risico's identificeren en beter begrijpen, vervolgens risico's beperken en beheersen en tenslotte de integratie van due diligence in de bedrijfsvoering. Tijdens elk Lerend Netwerk werden relevante gastsprekers uitgenodigd. Bedrijven kregen via dit project ook de kans op individuele consulting vanuit Sliding doors.

Meer informatie, "lessons learned" en aanbevelingen naar de overheid toe vind je terug in een Sectorale Leidraad, die beschikbaar is gesteld via onze websites: <https://fvphouse.be/nl/duurzaamheid/>

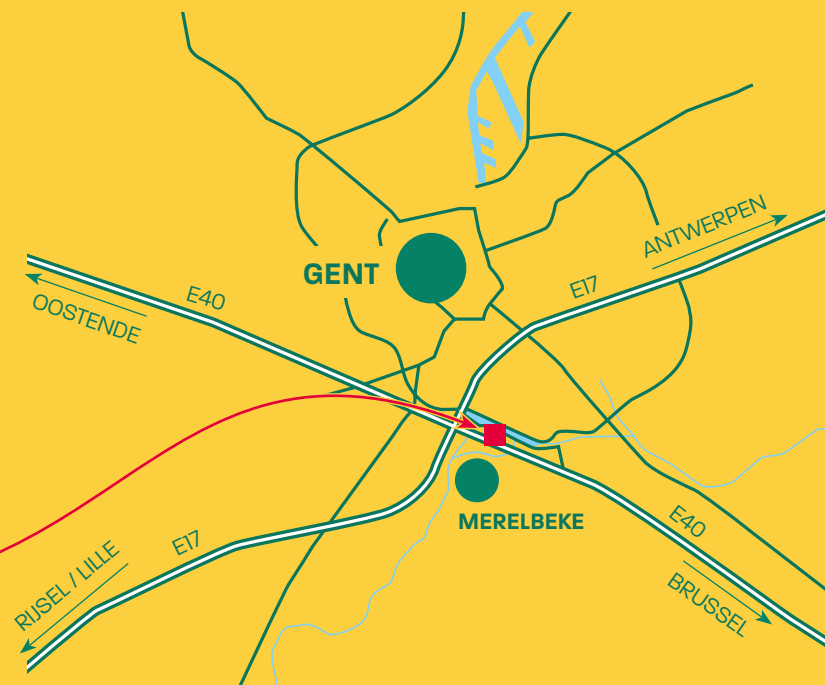
Contact

Fvp house vzw

Guldensporenpark 120, 9820 Merelbeke
Tel + 32(0)9 339 12 52

www.fvphouse.be

COLOFON

© www.fvphouse.be

VU.: FVPhouse

Druk: Graphius group

Dit boek is gedrukt op Nautilus Classic: 100% post-consumer recycled materiaal

Foto's op pagina 3, 8, 13, 14, 17, 20, 22, 27, 32, 33 en 34: gebruik van afbeeldingen onder licentie van adobestock en Shutterstock

Foto's Veg-I-tec en Universiteit gent op pagina 18 en 26

foto's op pagina 28, 29, 30 en 31: Vlam